

**ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ с. БЪЛГАРЕНЕ,
общ. ЛЕВСКИ, обл. ПЛЕВЕН, e-mail: ou_bulgarene@abv.bg**

Утвърждавам:
Директор – М.Пантелеева

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ**

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от ЗПУО и е приета с решение на Педагогическия съвет – Протокол №6 / 11.09.2024г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки в областта на образованието и социално-икономическото развитие. Програмата се основава на определените в Стратегията водещи принципи за законосъобразност, партньорство, прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите, приемственост, устойчивост на резултатите, своевременност, отчетност, мониторинг и контрол, иновативност. Училищната програма акцентира върху:

Мерки, свързани с превенцията на риска от отпадане от училище.

Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование. Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

I АНАЛИЗ НА ПРОБЛЕМА „РАННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ”

Причините за ранното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко категории:

- Икономически - безработицата, ниските доходи и бедността поставят много деца в затруднени условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище: Много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до прекъсване на присъствието в училище или до нарушаване на участието им в учебния процес.
- Социални – родителска незаинтересованост, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда и др.
- Образователни - трудности в усвояването на учебното съдържание, липса на навици за учене, липса на мотивация, лоша дисциплина и др.
- Институционални – недостатъчно координиран подход между различните служби на местно и общинско ниво и др.
- Свързани със здравния статус – недостатъчна подготовка за приобщаване на децата от уязвими групи.

За преодоляването на възникналите проблеми в определен етап, училището води гъвкава политика с цел да се разгърне личния потенциал на всяко дете съобразно неговите нужди и потребности и интереси. Предвидени са дейности за разнообразяване на методите, похватите, средствата на работа - традиционни и иновационни. Обогатяване инструментариума за работа с децата, стимулиране, поощрение и оценка на напредъка на ученика във възпитателно-образователния процес. Участие на ученици и родители в училищни и извънучилищни дейности за преодоляване риска от ранно отпадане от училище. През изминалите години се наблюдава увеличаване процента на учениците, заминали в чужбина. Причините за това са социални - заминаване на цялото

семейство, поради ниски доходи и безработица. Между България и страните, към които е насочен основният емигрантски поток, липсват механизми за обмен на данни и проследяване каква част от заминалите в чужбина ученици продължават обучението си. Най-голяма в процентно отношение е групата на учениците, прекъснали обучението си поради семейни причини. Семейните причини обхващат широк кръг от проблеми, свързани с родителска незаинтересованост, противоречия и конфликти в семейството, отрицателно взаимодействие на домашната среда.

II ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- Намаляване на безпричинните отсъствия по неуважителни причини.
- Намаляване броя на учениците в риск от отпадане по различни причини.
- Мотивиране учениците за постигане на по-добър успех в училище.
- Увеличаване броя на учениците повишаващи степента си на образование
- Преодоляване на обучителните трудности.
- Привличане на родителската общност в училище.
- Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност .

III ЦЕЛЕВА ГРУПА

Ученици от 1 до 7 клас, които са застрашени от отпадане и за които съществува обективен рисък от социално изключване. В по-общ план целевата група включва всички ученици от училището като смисъл на превенция.

IV ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА ЗАСТРАШЕНИТЕ ОТ ОТПАДАНЕ УЧЕНИЦИ:

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите.
- Нисък жизнен стандарт и социален статус.
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище.
- Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашени от отпадане деца.
- Негативно влияние на приятелската среда, на „улицата“.
- Липса на подкрепяща среда.
- Миграционни процеси, честа смяна на местоживеещето.

V МЕРКИ

- Изготвяне на програма за превенция и преодоляване на отсъствията от училище и на ранното напускане на образователната система, както и на план за действие в зависимост от конкретните условия и трудности.
- Съвместни дейности с родителите за преодоляване на проблема с отсъствията на учениците и непосещаването на училище.
- Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците.

- Провеждане на тематични срещи с родители /дистанционни или присъствени/ по проблемите на отговорността за възпитанието и образованието на децата и общите задължения на родителите.
- Включване на родители в училищни мероприятия.
- Включване на учениците в занимания по интереси.
- Индивидуална работа със застрашени от отпадане ученици от страна на педагогически съветник.
- Провеждане на здравно и гражданско образование в часа на класа, изнасяне на беседи – за стрес, трафик на хора и др.
- Активизиране на ученическото самоуправление.
- Провеждане на разговори с учениците от класния ръководител и треньора.
- Провеждане на консултации /присъствени, дистанционни/ със семействата или настойниците, които се грижат за учениците.
- Съвместна работа с Дирекция Социално подпомагане, Отдел Закрила на детето по местоживееще за учениците, застрашени от отпадане.
- Актуализиране на информацията в ИСРМ.
- Набелязване на мерки за съвместна работа с институциите в ИСРМ.
- Иницииране на съвместни обходи с представителите на институциите, в изпълнение на Механизма по обхват и задържане на децата в задължителна училищна възраст в училище.

VI План за изпълнение на дейностите по програмата

№	Дейности	Ангажирани лица	Период/срок
1	Мерки и дейности за превенция на ранното напускане на училище		
1.1	Проучване и анализиране на основните причини за ранното напускане на училище	кл. ръководители	Постоянен
1.2	Организиране и отбелязване на : „Световен ден за борбата срещу СПИН“; „Денят на розовата фланелка“; Празници на различните етноси	Кл. ръководители	През годината
1.3	Организиране и провеждане на анкети за прояви на училищен тормоз	кл. ръководители и учители	10.2024 г.
1.4	Контрол на редовното и точно отразяване на отсъствията на учениците в задължителната училищна документация	ЗДУД	Ежемесечно
2	Разработване на мерки за подкрепа на учениците в риск от напускане чрез различни форми на самоуправление		
2.1	Работа на ученическия съвет в посока активно включване на учениците в училищният живот,	Ученически съвет, кл. ръководители	Постоянен

	ангажирането и овлаштяването им за вземане на решения, касаещи техният престой в училище, подкрепа на застрашените от отпадане ученици		
3	Механизъм за идентификация на учениците в риск от отпадане		
3.2	Повишаване на броя на учениците, обхванати в целодневната организация на учебния ден.	Класни ръководители	Постоянен
4.	Разработване на мерки за подкрепа на учениците в риск от отпадане от училище с участието на родителската общност		
4.1	Организиране на информационни кампании сред родителите	кл. ръководители	05.2025 г.